

BROUMOVSKÝ **BIM**

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK

CENA – DOBROVOLNÁ ... DĚKUJEME ZA VÁŠ PŘÍSPĚVEK

ROČNÍK 7 - **BŘEZEN** 2015 – ČÍSLO **03**

Postní time-out

Když Velká francouzská revoluce v roce 1789 zrušila církevní kalendář a nahradila ho vlastním, způsobila dalekosáhlou společenskou ránu. Do té doby měl život svůj rytmus - denní (mše sv., Anděl Páně), týdenní (nedělní klid), roční (církevní

svátky, liturgické doby). Všechno se točilo kolem kostela. Od té doby se mnohé změnilo. Ne však vlastní „církevní biorytmus“. A tak nám staletími ověřená tradice postní doby dává i dnes time-out. K zastavení, zamyšlení, přehodnocení.

P. Martin Lanži

Veřejná sbírka

je obecně jednou z možností, jak obnovu kostelů a dalších sakrálních staveb Broumovska financovat a realizovat.

Veřejná sbírka za účelem „Obnova kostelů z tzv. broumovské skupiny kostelů a jiných menších sakrálních staveb v regionu Broumovska“ je povolena Krajským úřadem Královéhradeckého kraje na základě vydaného „Osvědčení o přijetí oznámení o konání veřejné sbírky“ ze dne 30.11.2012.

Osvědčení bylo doručeno dnem 5.12.2012, dnem 6.12.2012 je tedy sbírka oficiálně zahájena.

Osoba oprávněná: P. ThLic. Martin Lanži
Bankovní účet:

20036-180703399/0800

Bankovní ústav:
Česká spořitelna a.s., pob. Broumov

Finanční prostředky budou využity výhradně na obnovu kostelů v regionu Broumovska, zejména v rámci projektu Pro život kostelů Broumovska.

Za každý laskavý, i třeba drobný dar, upřímně děkujeme.

Expapežův tajemník:

Benedikt XVI. neodstoupil z donucení

Vatikán - Osobní tajemník bývalého papeže Benedikta XVI. znovu odmítl spekulace, že bývalá hlava římskokatolické církve byla k odchodu z jejího čela donucena, a že volba nového papeže Františka je tedy neplatná. Benediktův tajemník, biskup Georg Gänswein, to řekl v rozhovoru s dnešním vydáním italského deníku Corriere della Sera.

Bývalý papež je podle Gänsweina hluboce přesvědčen, že rozhodnutí, které přijal a které oznámil, bylo správné. „Nemá žádné pochybnosti,“ zdůraznil Benediktův tajemník.

Rezignace papeže je podle církevního zákona platná jen tehdy, když se k ní papež rozhodne zcela svobodně a bez vnějších tlaků.

Benedikt XVI. svůj záměr oznámil 11. února 2013, formálně pak odstoupil 28. února. Za posledních 600 let se přitom stal prvním papežem, který odstoupil. Zdůvodnil to tím, že již nemá fyzickou a duchovní sílu vést církev, která má 1,2 miliardy členů. Zdůraznil, že se tak rozhodl zcela svobodně. Krátce poté byl zvolen novým papežem Argentinec Jorge Bergoglio, který přijal jméno František. Nynější papež je první mimo-evropskou hlavou římskokatolické církve za posledních 1300 let.

Spekulace, které se objevily hned po Benediktově rezignaci, loni oživil italský list Libero. Podle něj byl Benedikt XVI. pravděpodobně přinucen svým okolím odstoupit, hlavně prý kvůli finančním skandálům ve Vatikánu i v církvi obecně a kvůli sexuálnímu zneužívání nezletilých některými kněžími.

www.christnet.cz/13.02.2015

Nedělní liturgie s dětmi

Od adventu 2014 jsme začali spolupracovat na projektu LITURGIE PRO DĚTI, jehož hlavním výstupem jsou barevné osmistránkové sešitky formátu A6 na každou neděli a slavnost. **Sešitky** jsou určeny dětem předškolního a mladšího školního věku. Obsahují vybrané verše Písma svatého ze všech **nedělních čtení** včetně žalmu, dále příběh ze života dětí, které jim má pomoci propojit poselství evangelia s jejich životem, a hádanku pro malé děti. V rámci celého cyklu B vyjde cca 50 sešitků, sešitky lze zakládat do šanonu, který je k tomu speciálně připraven. Celoroční sada i se šanonem stojí 210 Kč.

Metodiky umístěné na těchto stránkách poskytují kněžím, katechetům, animátorům a rodičům výklad evangelia přiměřený dětem, podněty k uvažování nad ním a k vlastní aktivitě dětí. Součástí metodiky jsou i **obrázky ke stažení**.

OBJEDNÁVKY sad sešitků i se šanonem pro celý cyklus B vyrábí pro Královéhradeckou diecézi naše centrum, pište na k@bihk.cz.

Podrobnosti
<http://www.apha.cz/liturgie-pro-deti>

VII. farní ples

Datum letošního již VII. farního plesu vyšel na 14. února, čili na svátek sv. Valentýna a tomu odpovídala i výzdoba. Velkému počtu příznivců této obnovené farní tradice opět hrála k tanci a poslechu skupina MAMUT. Všem, kdo se na přípravě akce podíleli a rovněž i všem, kdo se přijeli pobavit, patří velké díky. Výtežek přispěje k uhrazení podílu farnosti na opravě broumovských varhan. Letošní spoluúčast na grantu Královéhradeckého kraje je 200.000,- Kč. Rád konstatuji, že ke konci února 2015 je na účtu už 100.000,- Kč. Pán Bůh požehnej!

P. Martin Lanži

MEZI NEBEM A ZEMÍ

Magazín o víře a spiritualitě v souvislostech.

Reportáže, rozhovory, aktuální informace, duchovní slovo.

Každou sobotu od 9.00 hod. ve vysílání Českého rozhlasu Pardubice.

Lumen fidei XIX.

(Encyklika papeže Františka o víře)

Víra a rodina

52. List Židům během líčení Abrahamovy cesty vstříc budoucímu městu zmiňuje požehnání, které přechází z rodičů na děti (srov. Žid 11,20-21). První prostředí, kde víra osvěcuje město

lidí, je v rodině. Mám na mysli především stabilní svazek muže a ženy v manželství. Vzniká z jejich lásky, znamená a přítomnosti Boží lásky, z

uznání a přijetí dobroty pohlavní různosti, která umožňuje manželům sjednocení v jediném těle (srov. Gen 2,24) a dává jim schopnost zrodit nový život, projev dobroty Stvořitele, Jeho moudrosti a Jeho plánu lásky. Na základě této lásky si mohou muž a žena slíbit vzájemnou lásku gestem, které zahrnuje celý život a odkazuje na mnohé rysy víry. Slíbit lásku navždy je možné, když se odhaluje plán, který je větší než naše vlastní předsevzetí, nese nás a umožňuje nám darovat celou budoucnost milovanému člověku. Víra pomáhá

pochopit rodičovství v celé jeho hloubce a bohatství, protože v něm dává poznat tvořivou lásku, která nám dává a světuje tajemství nového člověka. Takto se stala matkou Sára, když uvěřila a spolehla se na věrnost Boha a Jeho příslib (srov. Žid 11,11).

53. V rodině doprovází víra všechna životní období, počínaje dětstvím. Děti se učí důvěřovat lásce svých rodičů. Proto je důležité, aby rodiče pěstovali společnou praxi víry v rodině a napomáhali zralosti víry svých dětí. Zvláště mládež procházející životním obdobím, jež je tak složité, bohaté a důležité pro víru, potřebují cítit blízkost a pozornost rodiny a církevního společenství na svojí cestě růstu ve víře. Všichni jsme viděli jak na Světových dnech mládeže mladí lidé projevují radost víry, snahu žít stále pevnější a velkodušnější víru. Mladí lidé touží po velkolepém životě. Setkání s Kristem, nechat se uchvátit a vést Jeho láskou rozšiřuje životní horizonty, dává pevnou naději, která neklame. Víra není útulkem pro lidi bez odvahy, nýbrž rozletem života. Umožňuje objevit velké povolání k lásce, ujišťuje o spolehlivosti této lásky a že stojí za to se jí odevzdat, protože její základy spočívají v Boží věrnosti, která je mocnější než každá naše křehkost.

Filotea:

O tom, že je třeba být věrný ve velkých i v malých věcech

Drobné každodenní oběti lásky – bolest hlavy nebo zubů, rýma, manželova mrtutost, manželčin rozmar, rozbitá sklenička, pohrdání nebo úšklebek od někoho, ztracená rukavice, prsten nebo kapesník – prostě všechny ty drobnosti snášené a přijímané s láskou se Boží dobrotě nasmírně líbí.

Bůh svým věrným slíbil za jedinou číši vody (Mt 10, 42) moře veškerého blaha. A jelikož se tyto příležitosti naskýtají neustále, znamená jejich dobré využití, že máme vynikající prostředek, jak nashromáždit mnoho duchovního bohatství.

Sv. František Saleský (kráceno)

Rok 2015 ve farních akcích

10. ledna
Tříkrálová sbírka

11. ledna
Tříkrálový průvod

14. února
Farní ples v Martínkovicích

19. února
Ekumenická bohoslužba (k. sv. Václava)

21. března
Postní duchovní obnova

3. dubna
Velkopáteční křížová cesta v Křinicích

22. dubna
Požehnání rekonstrukci kláštera
(kard. Duka)

9. května
Pout' do Vambeřic

17. května
Kaple pod Hvězdou – májová pobožnost

22. května
Ekumenická bohoslužba v kostele DSv.

23. května
Svátost smíření před 1. sv. přijímáním

23. května
Bohoslužba pro motocyklisty v Otovicích

24. května
1. svaté přijímání

24. května
Hvězda – májová pobožnost

29. května
Noc kostelů

31. května
Malé Svatoňovice – májová pobožnost
(cyklopout')

20. června
Farní den (Křinice, statek u Teinerů)

28. června – 4. července
Summer Job

26. července
Jakubsko-anenský víkend

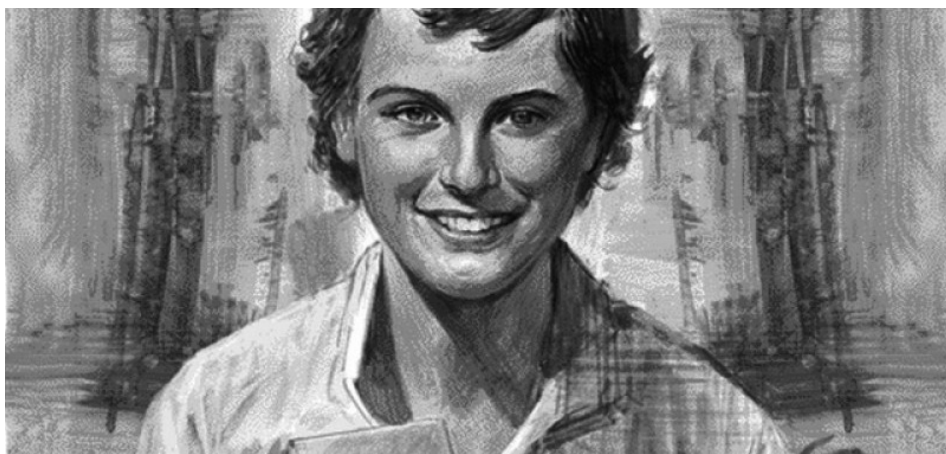
1. srpna
Křinická pout'

????
Farní tábor

10. října
Farní výlet (Želiv)

7. listopadu
Svatomartinské odpoledne (Martínkovice)

8. listopadu
Pietní akt (Martínkovice)

Sv. Dominik Savio

3. března

Pocházel z chudých rodičů, kováře a švadleny, měl deset sourozenců. Narodil se 1842 v Riva de Chieri, nedaleko Turína v Itálii. Od pěti let ministroval, v sedmi poprvé přijal eucharistii. Tehdy si do zápisníku napsal heslo pro život: „Raději smrt, než hřích.“

Od devíti let chodil do školy v Castelnuovu, každý den 8 km pěšky. Fyzicky byl slabý, jinak ale vytrvalý, učenlivý a pilný. Ve 12-ti letech se dostal do oratoře Dona Bosca v Turíně. Ten viděl jeho čistotu a bezúhonnost a řekl mu: „Jsi z dobrého materiálu, z dobré látky.“ Dominik na to: „A k čemu bude látka dobrá?“ - „Uděláme z ní pěkné šaty a darujeme je Bohu,“ odpověděl Bosco. A Dominik konstatoval s prosbou: „Já jsem látka, buďte tedy vy krejčím.“ Za dobrého vedení Dominik mentálně rychle dozrál a předčil své vrstevníky. Vysloužil si jméno Savio, což znamená „Moudrý“.

Při jedné slavnosti chtěl Don Bosco každému chlapci splnit přání. Dominik napsal své přání slovy: „Pomozte mi, abych se stal svatým.“ Don Bosco řekl: „Žádal jsi o hezký dárek. Na svatost je jeden recept. Jsou v něm pro tebe důležité tři přísady: Veselost - to, co tě činí smutným, co tě zneklidňuje, odhod' pryč. Plnění tvých školních a náboženských povinností - buď pozorný, dělej dobře úkoly, připravuj se studiem a modli se rád. Dělej druhým dobro - vždy je někdo, kdo potřebuje tvou pomoc, kdo je vedle tebe. Podej mu pomocnou ruku, i když tě to bude něco stát. A když dobře tyto tři věci smícháš, staneš se svatým.“

A Dominik rozdával radost, jak jen mohl, dobře se učil a rád zůstával dlouho u modlitby. Zde je několik ukázek, jak pomáhal.

Uslyšel jednoho člověka škaředě nadávat a klít. Aby jeho proklínání přerušil, tak se přiblížil a s nevinným výrazem se zeptal na adresu jejich oratoria. Neznámý se zarazil, nevěděl. Dominik pokračoval druhou prosbou: „Mohli byste mi udělat jinou velkou laskavost, kdybyste už neklel a nebral nadarmo Boží jméno.“

Stalo se, že kněz nesl nejsvětější svátost, Dominik poklekl a vedle něj byl voják, který se k tomu neměl. Dominik před něj roztáhl svůj kapesník a tak jej beze slov přiměl také pokleknout.

Když mezi hochy začal někdo špatně mluvit, Dominik do toho začal vyprávět nějaký vtíp nebo veselý příběh. Jindy se stalo, že se dva hoši chystali na souboj kameny. Dominik se nabídl, že jim bude svědkem. V poslední chvíli na začátku souboje vytáhl zpod kabátu kříž a zvolal: „Prvním kamenem hodte každý po mně!“ - A souboj se nekonal, oba sokové porozuměli a smířili se.

Ke konci třetího roku v Boscově oratoriu začal Dominik výrazněji slábnout, takže nestačil ani na hry s ostatními, pak se musel vzdát i studia a cítil, že brzy zemře. Přijal i Boscovo rozhodnutí, aby se vrátil k rodičům. S kamarády se rozloučil zvoláním: „Na shledanou tam, kde budeme navždy s Pánem!“

Doma před smrtí ještě těšil zdrcené rodiče. Pak řekl: Sbohem tatínku! Ještě jsem nikdy nespátl něco tak krásného, jako vidím teď.“ Po těch slovech tuberkulóza dovršila své dílo a Dominik vydechl naposled.

Blahořečen byl v roce 1950 a kanonizován 12. 6. 1954. V roce 1957 jej papež Pius XII. jej ustanovil patronem křesťanských studentů.

www.catholica.cz/Jan_Chlumsky

Facebookový dialog

Někdy se nám zdá, že se v současné společnosti vytratilo umění dialogu. V parlamentu, v odborném tisku i v neodborných diskusích se často vedou monology, nenasloucháme argumentům druhých. Možná to bude tím, že neprezentujeme své názory, ale své dojmy. Nemáme argumenty, ale pocity.

Občas uvažuji nad středověkým uměním disputace, kdy „protihráči“ museli nejen umět obhájit své názory logickými argumenty, ale než odpověděli na názor druhého, museli jej zopakovat vlastními slovy – aby bylo vidět, že skutečně rozumí protivníkovi a také aby se mezitím trochu uklidnili.

Rád bych vám, čtenářům, předložil na svém facebookovém profilu tu a tam něco o náboženství k přemýšlení a diskusi, která by neměla být vulgární či neuctivá, měla by být ad rem (k věci) a ne ad hominem (o nositeli či hlasateli názoru), měla by se držet tématu (a ne se vracet k příslovečnému argumentu z vtípu, kde americká delegace upozorňuje na porušování lidských práv, tak odpovědí je: „a u vás zase bijete černochy“). Přijde mi, že neustále hovoříme o aktivních věřících, nebo o těch, kteří se k náboženství stavějí odmítavě. Trochu ale zapomínáme, že je tu většina obyvatel, která se k náboženství nevyslovuje, přestože k němu má evidentní vztah - soudě alespoň podle nedávno uskutečněného průzkumu o výzkumné kvantitativní šetření na území České republiky s názvem Náboženství a církev, který iniciovala společnost Proximity Prague společně s výzkumnou agenturou Ipsos, nebo plných kostelů o Vánocích a Velikonocích. První diskuzní příspěvek už byl zveřejněn a týká se desatera.

Diskuze budu záměrně umísťovat na v současnosti oblíbenou sociální síť Facebook, neboť ta je v dnešní době církvemi málo probádaným „kontinentem“. Rád bych pak shrnul, co vše mne díky vašim názorům a postojům napadlo na svém blogu na Aktualne.cz. Váš zájem budu považovat za obohacení svého postoje a možnost slyšet kultivovaný hlas občas i „z druhé strany“ názorového spektra.

www.blog.aktualne.cz/blogy/dominik-duka.php/6.2.2015

Diecézní biskupové šestkrát přešli do Prahy. Naposledy před pěti lety

Šest královéhradeckých biskupů v dějinách diecéze se stalo pražskými arcibiskupy. Před pěti lety se tím šestým stal Dominik Duka OP.

Před pěti lety, 13. února 2010, jmenoval papež Benedikt XVI. novým pražským arcibiskupem a českým katolickým primasem 24. královéhradeckého biskupa Dominika Duku OP. Duka se úřadu pražského arcibiskupa ujal 10. dubna téhož roku, když vystřídal kardinála Miloslava Vlka.

Odchodem Dominika Duky OP do Prahy se tak na více jak rok uprázdnil stolec královéhradeckého biskupa a nastalo období tzv. sedisvakance. V něm řídil diecézi jako administrátor pomocný biskup Josef Kajnek, zvolený 12. dubna 2010. Administrátorem diecéze Kajnek zůstal až do nástupu nového diecézního biskupa Jana Vokála, který se úřadu královéhradeckého biskupa, v pořadí 25., ujal při slavnostní intronizaci v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové 14. května 2011.

Dva roky po jmenování pražským arcibiskupem pak papež Benedikt XVI. jmenoval Dominika Duku OP kardinále

Královéhradečtí biskupové, pozdější pražští arcibiskupové:

- Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka, OSB (1. biskupem královéhradeckým 1664 – 1668)
- Jan Bedřich z Valdštejna (2. biskupem královéhradeckým 1673 – 1675)
- Antonín Petr hrabě Příchovský, svobodný pán z Příchovic (10. biskupem královéhradeckým 1753 – 1763)
- Alois Josef hrabě Kolovrat Krakovský, svobodný pán z Újezda (16. biskupem královéhradeckým 1815 – 1830)
- Karel Kašpar (21. biskupem královéhradeckým 1921 – 1931)
- Dominik Duka (24. biskupem královéhradeckým 1998 – 2010)

Královéhradečtí biskupové, pozdější kardinálové:

- Maria Tadeáš hrabě z Trautmannsdorfu (15. biskupem královéhradeckým 1795 – 1811, kardinálem 1816 už jako olomoucký arcibiskup)
- Karel Kašpar (21. biskupem královéhradeckým 1921 – 1931, kardinálem 1935 už jako pražský arcibiskup)
- Dominik Duka (24. biskupem královéhradeckým 1998 – 2010, kardinálem 2012 už jako pražský arcibiskup)

www.bihk.cz/13.02.2015

KOMPENDIUM KATECHISMU

Svoboda člověka

363. Co to je svoboda?

Je to moc, kterou Bůh dal člověku, aby jednal nebo nejednal, aby dělal to nebo ono. Charakterizuje činy ve vlastním smyslu lidské. Čím více člověk koná dobro, tím více je svobodný. Svoboda dosahuje své dokonalosti, když je zaměřena k Bohu nejvyššímu Dobru a naší blaženosti. Svoboda také zahrnuje možnost volit mezi dobrem a zlem. Volba zla je zneužití svobody, a vede k zotročení hříchem.

364. Jaký je vztah mezi svobodou a odpovědností?

Svoboda dělá člověka odpovědným za jeho skutky v té míře, v jaké jsou úmyslné, i když stihatelnost a odpovědnost za nějaký skutek může být zmenšena nebo zrušena kvůli nevědomosti, vytrpěnému násilí, strachu, bezuzdným citům,

návykům.

365. Proč má každý člověk právo na výkon svobody?

Právo na výkon svobody je vlastní každému člověku, protože je neoddělitelné od důstojnosti lidské osoby. Proto musí být takové právo vždy respektováno, zvláště na mravním a náboženském poli, a musí být uznáváno a chráněno v mezích společného dobra a spravedlivého veřejného pořádku.

366. Jaké místo má lidská svoboda v řádu spásy?

Naše svoboda je oslabena následkem prvního hříchu. Následujícími hříchy byla oslabena mnohem pronikavěji. Ale Kristus „nás osvobodil, abychom zůstali svobodní“ (Gal 5, 1). A s jeho milostí nás Duch svatý vede k duchovní svobodě, aby z nás učinil svobodné spolupracovníky ve světě.

367. Jaké jsou zdroje mravnosti lidských skutků?

Mravnost lidských skutků závisí na třech zdrojích: na zvoleném předmětu neboli na pravém nebo zdánlivém dobru; na úmyslu subjektu, který jed-

ná; na to podle cíle, kvůli němuž vykoná určitý akt; na okolnostech jednání a vtom zahrnuté následky.

368. Kdy je skutek mravně dobrý?

Skutek je mravně dobrý, když předpokládá, aby předmět, cíl i okolnosti byly zároveň dobré. Zvolený předmět může sám zkazit čin, i když je úmysl dobrý. Není dovoleno páchat zlo, aby z něho vzešlo dobro. Špatný cíl může zkazit čin, i když jeho předmět je sám o sobě dobrý. Naopak dobrý cíl nedělá dobrým nějaké jednání, jehož předmět je špatný, protože účel neospravedlňuje prostředky. Okolnosti mohou zmenšit nebo zvětšit odpovědnost toho, kdo jedná, ale nemohou změnit mravní kvalitu samých aktů, nikdy neučiní dobrým nějaký sám o sobě špatný čin.

369. Existují skutky, jež jsou vždycky nedovolené?

Jsou to skutky, jejichž volba je vždy nedovolená kvůli jejich předmětu (např. rouhání, vražda, cizoložství). Jejich volba v sobě zahrnuje zvrácenost vůle, totiž mravní zlo, jež nelze ospravedlňovat odkazem na dobro, která by z nich mohla případně vyplynout.

Terorismus nebo střet civilizací?

Mám za to, že si především musíme uvědomit, že zatímco francouzská oblast hovoří o civilizaci a jako její podmnožinu klade kulturu, německy hovořící oblast Evropy pracuje s pojmy kultura a civilizace jakožto spolu souvisejícími. Už v této dikci může docházet k určitému nedorozumění. Například v našem kulturním okruhu je zřejmé, že slovo civis, tj. občan, souvisí s civilizací, která konec konců odůvodňuje občanskou společnost i pluralitu.

Civilizace a kultura

Pro nás slovo kultura má těsnou souvztažnost s kultem. Vždyť latinské sloveso collo, collere, znamená obdělávat. Zemědělská kultura v oblasti tzv. Úrodného půlměsíce, který tvoří Mezopotámie a Egypt, kolébky lidské civilizace, má ve své křižovatce zemi, která je zdrojem biblického dění

ho. Zemědělské kultury pak od pradávných dob vládly ve světě až do 19. století. Chybou moderní doby pak bylo vytěsnění náboženství jako pramene a formotvorného prvku kultury a civilizace v tom smyslu, jak to chápal náš kulturní okruh. Pokus vidět náboženství jako fenomén, který fakticky není historicky zařazen, opomíjí stav, kdy kultura kočovníka v sobě nesla osobní vazbu: Bůh (numen personale) a člověk. Toto pojetí se stávalo často protestem proti lokálnímu božství (numen locale), a to jak proti zemědělské kultuře, tak proti zemědělskému kultu, tj. proti lokálním svatyním. Fenomén usedlého života pak formoval jak židovství, tak křesťanství, i antiku. Po rozpadu západořímské říše převládly nové prvky přistěhovalého obyvatelstva Evropy a výrazněji se uplatnila přítomnost osobního božství. V té době se rodí pomalu i náboženství islámu, náboženství nomádů, kteří podobně jako Hunové, Tataři a Maďaři vstupují do dějin. Historikové dokáží podat svědectví, jak se u těchto skupin vše podařilo. Jediněčný je určitě vznik maďarského státu se svatým Štěpánem a svatým Vojtěchem.

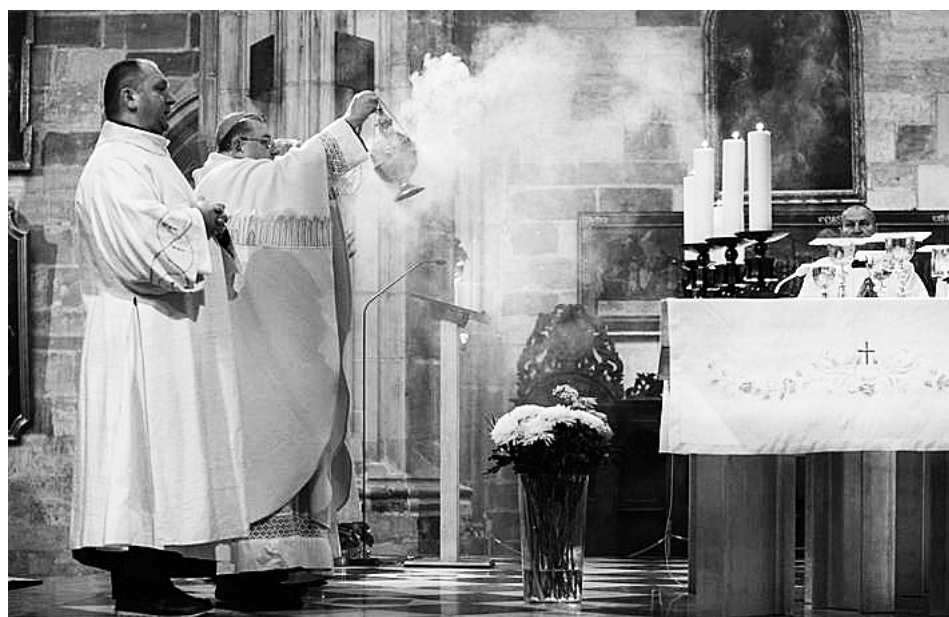
Nechci mluvit o přímém střetu civilizací, jak o něm píše ve svých studiích dějin Alfréd Toynbee či jeho žák Christian Dawson. Zmínění historici činí pokus postavit jednotlivá náboženství do kulturních cyklů, naproti tomu v marxistickém pojetí je snaha srovnat náboženství do jedné linie – vsjo rovno. Zjednodušeně se setkáváme v dějinách s osobním pojetím Boha, nebo neosobního božství či principu, kdy v určitých kulturách je bůh symbolickou bytostí, kterou člověk neovládá – spíše ona ovládá bezmocného člověka,

je Ten, který je) v místního Boha, který sídlí v Jeruzalémském chrámu. Přestože je tu zákaz zobrazování Boha, nebrání to Bibli, aby používala příměrů, v nichž jsou Bohu připisovány lidské vlastnosti. Vzniká tak pojetí osobního Boha, který je přítelem, který člověku přináší svobodu. Je to krásné vidět na předání desek Desatera, kdy má člověk na vybranou – buď se k němu svobodně přihlásí a volí život, nebo je odmítne a vydává se cestou nevedoucí k životu. Tento biblický myšlenkový svět se plně projeví u Ježíše Krista. V něm se Bůh stává jedním z nás. Novozákonní pojetí pak otevírá perspektivu trojjediného Boha, potlačuje jeho „autochtonnost“ a staví tak před nás Boha, který v listu Židům figuruje jako „filantropos“, tedy Bůh milující člověka.

Zrození islámu

V 7. století se zrodil islám. Podíváme-li se na jednotlivá monoteistická náboženství, je třeba si uvědomit jejich variabilitu i kontrastní rozdíly. Křesťanská radost božího dítěte se opírá o to, že Ježíš Kristus říká, že nepřišel proto, aby se mu sloužilo, ale aby on sloužil. Neformuje vojenské šiky povelom „kupředu“, ale on sám dává život za všechny ostatní. Universalismus křesťanství tedy nechce ovládnout jednotlivé kultury, ale vytváří kulturu otevřenou všemu, co slouží člověku právě proto, že Bůh je „filantropos“, miluje člověka. Ježíš Kristus pak hlásá zlaté pravidlo: „Takto vše, co chcete, aby lidé dělali vám, dělejte vy sami jim: hle, to je Zákon i Proroci.“ (Mt, 7, 12) a dodává, že cokoli jsme učinili jednomu z nejmenších (rozumějme nikoli vzrůstem, ale důležitostí), to jsme udělali pro Něj. I Starý zákon v knize Tobáš předjímá Ježíšovo zlaté pravidlo vyjádřeno negativně: „co nechceš...“. Podobně toto pravidlo zná i antická etika v negativním vyjádření a je přijímáno jako přirozený zákon zavazující každého člověka.

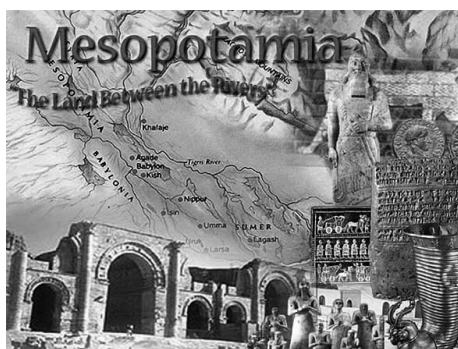
Diskuze o islámu se vede již dlouho. Tak, jako křesťanství přijalo mnohé z antiky, obdobně v 9. a 10. století se nechává inspirovat islámem. Samotný Tomáš Akvinský ve své Summě cituje vedle Aristotela i arabské a židovské autority: Avicenu, Averroese, Majmonida. Filosofické poznání Boha je principem, který umožňuje dialog mezi křesťanstvím, židovstvím a islámem. S Židy se sice mohou modlit: „Otče náš“, ale v islámu je toto oslovení naprosto nemožné. Bůh je osloven v modlitbě 99 zrnkem růžence, to sté je tzv. „němé“. Pokud alespoň v tomto němém zrnku nezazní, že Bůh je filantropos, ten kdo miluje lidi, pak se v určité chvíli dialog zastaví a soužití bude nesnadné. Musíme si uvědomit, že ušlechtilé zásady koránu jsou určeny pouze pro věřící. (Zde chci udělat malou odbočku do vlastních řad: dělení na věřící a nevěřící odporuje Ježíšovu pohledu na člověka a společnost, jak je zřejmé i z předmluvy koncilového dokumentu Gaudium et spes).

– Kanaán, (Izrael, Palestina). To, co nazýváme kulturou, souvisí úzce s kultem koncentrovaným u chrámu – od Sumeru přes Asýrii, Babylónskou říši, Persii, až po Egypt. Tato kultura není myslitelná bez stability a vytvoření státu jako takové-

který přijímá svůj osud. V antickém světě Řeků a okolních národů lidem i božstvům vládne Moirá – tj. osud.

V okamžiku usídlení izraelských kočovníků proměňuje se vnímání osobního Boha –(Jahve, to

Na tomto místě je třeba položit si otázku: jak měl vypadat vztah člověka a Boha v křesťanství, židovství a islámu? Jaký je vztah k božství v buddhismu, hinduismu a šintoismu? Vždyť přece nepoužíváme ani stejné termíny.

Terorismus nebo střet civilizací?

Pokud tedy správně chápu Ježíšovo pravidlo o vztahu k druhým bez ohledu na rasu, náboženství, pohlaví či politickou příslušnost, pak mne to zavazuje k tomu, abych s druhými jednal v duchu úcty a přátelství a není-li to možné, pak v duchu tolerance. V tomto duchu tolerance se ve 13. století tituloval španělský král Ferdinand III. jako král křesťanů, Židů i mohamedánů. Zde se jedná o historicky první použití pojmu tolerance. Je to století zrodu křesťanské, či západní civilizace. Civilizace katedrál a univerzit. Ať si každý sám odpoví, jak je těžké tyto zásady žít ve společnosti, řídit se jimi a to dokonce odpouštět a milovat nepřátele. Vždy jsme jen na cestě k ideálu.

Konečně se tedy dostávám v perspektivě výše uvedené úvahy k otázce, zda se v Paříži jednalo o čiročirý terorismus, nebo tu snad došlo k onomu střetu civilizací? Snad nikdo nebude po všech diskusích a obavách pochybovat o tom, že ke střetu určitě došlo. Kdo je tu však viníkem a kdo nevinou obětí? Není tak snadné odpovědět. Všichni ve svých genech neseme historii svého národa, své kultury a civilizace. A tyto „geny“ nejsou identické. Dějiny nejsou žádné životopisy svatých, stejně jako Bible není jen příběhem o dobru, ale také i o selhání, zradě a hříchu.

Bezesporu na prvním místě patří naše úcta těm, kdo hájili životy druhých. Týká se to onoho policisty, který sám byl vyznavačem islámu, ale i policistky zastřelené druhý den. Do toho střetu se namanuli i Židé nakupující v košer obchodě. Smím snad říci, že jejich povraždění v sobě neslo úmysl, a stávají se tak nevinými oběťmi. Nikdo z nás nemůže říci, že karikaturisté z časopisu Charlie Hebdo jsou pouze jen oběti. Ano, jsou obětí nenávisti a nepřátelství. Ptejme se ale, proč k tomu útoku došlo. Odvážím se říci, že jsou obětí popření principu multikulturalismu. Tento princip je vědomě po desetiletí pošlapáván. V rámci „korektnosti multikulturalismu“ nesmí v řadě zemí

státní a obecní úřady posílat vánoční přání, zakazuje se vánoční výzdoba, mají být odstraňovány kříže, protože prý uráží jinověrce a ateisty. Vina a zločiny atentátníků jsou zřejmé, ale dovolím si varovat před postupem úvah, že karikaturisté jsou pouze obětí arogantního a neuctivého postupu vůči kultuře, civilizaci a náboženství druhých. Vzpomeňme si, jak ohnivě odsuzujeme kroky sv. Bonifáce, který v 8. století na území Německa kácel posvátné háje. Ale co děláme my sami? To není záležitost jednoho časopisu, ale denní praxe multikulturního militantního ateismu, fundamentalního laicismu a i křesťanského fanatismu. Zdá se nám zbytečným, že by základ naší civilizace spočíval na úctě k přesvědčení druhých. Svoboda bez slušnosti, bez úcty k druhým a bez tolerance není svobodou. Mimořádným způsobem se vyjádřil i papež František, který se obrátil veřejně na svého poradce a řekl: „Pokud tady můj dobrý přítel Gasparri vyřkne nějakou nadávku na adresu mé matky, musí čekat, že mu dám pěstí. To je normální. Nelze si zahrávat s náboženstvím druhých. Svoboda slova má své hranice.“

Co tisíce obětí v Africe?

Nepodceňujme sílu slova, které může nejenom povzbudit, ale může doslova zašlapat i do země. Vzpomeňme na demagogy 20. století, pak se nelze divit i prazvláštnímu spojení svobody slova a genocidy. Holocaust či ukrajinský hladomor byly vyvolány pouze příkazem, tedy svobodným užíváním slova, které vyvolalo tyto hrůzy. Možná si položíme otázku: vždyť Starý zákon zná termín „svaté války“, či popisuje činy krále Davida. Náboženští fanatikové dokonce najdou spojení mezi místem v Písmu, kde se hovoří o tom, že Jidáš se oběsil a připojí k tomu jiný citát: „jdi a učiň podobně“. Argumentace představitele muslimů v naší zemi, kdy hovořil o cizoložné ženě a dovozoval z toho možnost ukamenování cizoložnice, je stejně absurdní. Pro křesťana je jasné, že náboženství se nezrodilo jako slepá tradice, ale tradice a víra jsou pro člověka výzvou k jeho rozumu. Bůh nemůže činit zlo, dělat věci špatné. Pokud se někdo dovolává Boha, že mu poradil, aby dělal věci hloupé, nerozumné a zločinné, jde o fanatika nebo sílence. Jedině cestou spojení víry a rozumu je možné pokračovat v přátelském mezináboženském dialogu v úctě a toleranci k druhému. Nerad bych zabíhal do otázek ekonomického a politického zneužití. Rád bych si položil otázku, zda tisíce obdobných obětí v Africe či v Asii si nezaslouží větší pozornost médií i politiků. Výzva politiků a žurnalistů k pokračování v tomto střetu civilizací je cestou do pekla. Avšak odpustit neznamená vzdát se spravedlnosti a nebránit se všemi dostupnými a účinnými zákonnými prostředky proti agresorovi.

<http://blog.aktualne.cz/blogy/dominik-duka.php/22.01.2015>

Izajáš 58, 3 - 14

³, Proč se postíme, a nevšímáš si toho? Pokořujeme se, a nebereš to na vědomí. Právě v den, kdy se postíváte, hovíte svým zálibám a honíte všechny své dělníky.

⁴, Postíte se jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na vyšíně.

⁵, Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje, kdy hlavu sklání jako rákos, žínici obléká a popelem si podestýlá? Dá se toto nazvat postem, dnem, v němž má Hospodin zalíbení?

⁶, Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít?

⁷, Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidíš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi?

⁸, Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva.

⁹, Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: „Tu jsem!“ Odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova,

¹⁰, budeš-li štedrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne.“

¹¹, Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.

¹², Co bylo od věků v troskách, vybudují ti, kdo z tebe vzejdou, opět postavíš, co založila minulá pokolení. Nazvou tě tím, jenž zazdívá trhliny a obnovuje stezky k sídlům.

¹³, Jestliže v den odpočinku upustíš od svých pochůzek, od prosazování svých zálib v můj svatý den, nazveš-li den odpočinku rozkošným, svatý den Hospodinův přeslavným, budeš-li jej slavit tak, že se vzdáš svých cest, že přestaneš hovět svým zálibám a nepovedeš plané řeči,

¹⁴, Tu nalezneš rozkoš v Hospodinu „a já ti dovolím jezdit po posvátných návrších země a z dědictví tvého otce Jáкова tě budu živit.“ Tak promluvila Hospodinova ústa.

NEDĚLNÍ BOHOSLUŽBY

SKUTKY KŘESŤANSKÉ LÁSKY

1. března

Otovice 08:30 hod
Broumov, P+P 10:00 hod
Ruprechtice 16:00 hod

8. března

Martínkovice 08:30 hod
Broumov, P+P 10:00 hod
Vižňov 16:00 hod

15. března

Heřmánkovice 08:30 hod
Broumov, P+P 10:00 hod
Šonov, kaple PM 16:00 hod

22. března

Martínkovice 08:30 hod
Broumov, P+P 10:00 hod
Ruprechtice 16:00 hod

29. března

Božanov 08:30 hod
Broumov, P+P 10:00 hod

MŠE SV. V TÝDNU

Pondělí - -
Úterý klášterní k. 17:00 hod
Středa k. sv. Václava 17:00 hod**
Čtvrtek děkanský k. 07:15 hod*
Pátek děkanský k. 15:00 hod***
Sobota k. sv. Václava 17:00 hod

Svatost smíření 20 min před každou mší sv.
+ sobota 28. 03., P+P 09:00 – 10:30 hod (3 kněží).

* O slavnosti sv. Josefa (19. 3.)
mše sv. u P+P v 17:00 hod

** O slavnosti Zvěstování Páně (25. 3.)
mše sv. v hřbitovním k. PM v 17:00 hod

*** Pobožnost Křížové cesty
každý pátek v 14:30 hod u P+P

Adorace: **středa, sv. Václav, 17:30 – 18:00 hod.**

**NÁVRH ROZVRHU NÁBOŽENSTVÍ
V ŠK. R. 2014/2015**

0. – 2. tř.: středa 14:45 – 15:45 hod,
fara Broumov (p. Helena Šikutová)

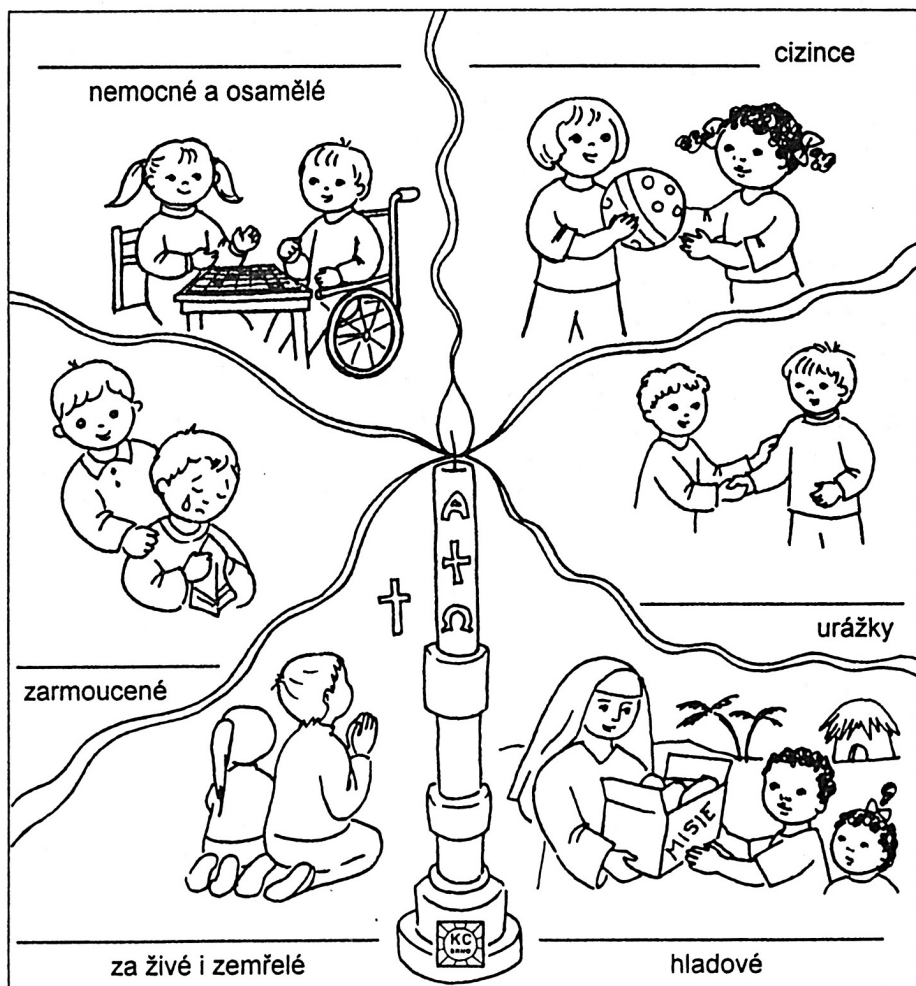
3. tř. (1. sv. přijímání):
středa 13:15 – 14:00,
ZŠ Meziměstí (P. Martin Lanži)

4. – 5. tř.: pátek 13:45 – 14:30 hod,
fara Broumov (P. Martin Lanži)

6. – 7. tř.: úterý 13:45 – 14:30 hod,
fara Broumov (P. Martin Lanži)

* V případě přihlášení nových žáků se,
prosím, obraťte na duchovního správce

Ježíš chtěl, abychom byli světlem světa. Řekl: „Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích.“ Nás křesťany by proto měli ostatní poznat podle lásky. – Skutků křesťanské lásky je mnoho. Některé jsou nakresleny na obrázku. Snažíš se o některé? Víš, proč je uprostřed nakreslena velikonoční svíce?

Doplň ke slově v obrázcích správná slovesa:
modlit se – navštěvovat – odpouštět – přijímat – těšit – sytit

BROUMOVSKÝ BIM INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
vychází každý 1. týden v měsíci jako měsíčník

Náměty na články můžete zaslat e-mailem na adresu: farnost@broumovsko.cz, děkujeme...

Vydává: Římskokatolická farnost - Děkanství Broumov.
www.broumovfarnost.cz

Grafický koncept: Jan Záliš, DTP a zlom: PINstudio, www.pinstudio.cz.
Tisk: vlastním nákladem. Náklad: 130 ks.
Uzávěrka: 15. každého měsíce.